

HOTĂRĂREA SENATULUI UNIVERSITĂȚII “OVIDIUS” CONSTANȚA CU PRIVIRE LA ASIGURAREA CALITĂȚII

HS nr. 117 din 4.07.2005

1. Preambul

Strategia Universității “Ovidius” în domeniul calității a fost analizată de Senatul Universității în 1999 și avea ca obiectiv obținerea unei poziții de lider în acest domeniu pe plan național. În acest scop, a fost elaborat un plan ambițios care viza ca în anul universitar 2003 – 2004 Universitatea “Ovidius” să parcurgă evaluarea la nivel instituțional pe baza unui sistem de asigurare a calității funcțional.

Punerea în aplicare a planului a condus la rezultate deosebite. În cursul anului 2000 a fost creat un sistem de asigurare a calității în care sunt cuprinse toate facultățile din universitatea noastră. Împreună cu alte patru universități din țară, Universitatea „Ovidius” a beneficiat de asistență din partea Guvernului Olandez, prin programul MATRA.

Modificările legislative ulterioare au condus la stoparea planului și reducerea sa la obiectivele minimale care nu necesitau prevederi legislative specifice și anume:

- dezvoltarea și consolidarea unei culturi *pro calitate*;
- implementarea unor proceduri cu caracter experimental, cum ar fi evaluarea internă și externă (*peer-review* internațional) a specializărilor biologie și istorie, evaluarea cadrelor didactice de la facultățile de fizică-chimie, limbi și literaturi străine;
- intensificare activității din cadrul Rețelei Universităților de la Marea Neagră (BSUN) și Asociației Universităților Europene (EUA), pentru a nu pierde contactul cu realizările pe plan internațional.

Astfel, până în prezent, Facultățile de Istorie, Științe ale Naturii și Științe Agricole și Matematică au definitivat un ciclu de autoevaluare și *peer-review* pentru câte o specializare. Facultatea de matematică a definitivat un prim *draft* a manualului calității.

Există un site web: [Http://www.univ-ovidius.ro/calitate](http://www.univ-ovidius.ro/calitate) care este destinat comunicării în cadrul universității pe probleme de calitate, cu o bibliotecă de documente on-line și un forum de discuții.

Există de asemenea o adresă de e-mail: calitate@univ-ovidius.ro destinată sugestiilor și propunerilor vizând domeniul calității.

În perioada 2004 – 2005, prin participarea la proiectul Quality Culture II finanțat de EUA și coordonat de Universitatea Liberă din Berlin, s-a realizat evaluarea sistemului de asigurare a calității programelor la Facultățile de Istorie, Științe ale Naturii și Științe Agricole și matematică și s-au stabilit prioritățile în acest domeniu.

2. Misiunea și cultura organizațională

Până în 2010, Universitatea « Ovidius » trebuie să devină, una din primele 5 instituții de învățământ superior din România, integrată în Spațiul European de Învățământ Superior (EHEA) și în Spațiul European de Cercetare Științifică (ERA), care să joace un rol activ în dezvoltarea durabilă a Dobrogei și a zonei Marii Negre.

În vederea îndeplinirii misiunii sale, Universitatea « Ovidius » va pune un accent special pe asigurarea calității în întreaga activitate derulată în cadrul Universității.

Începând cu anul universitar 2005 – 2006, în conformitate cu legislația în vigoare, activitatea educațională se va structura pe trei cicluri respectiv, programe de licență, de master și de doctorat. De asemenea, Universitatea va presta servicii de instruire prin cursuri certificate și cursuri de pregătire continuă, cursuri la distanță, cercetare științifică, activități de expertizare, consultanță și servicii auxiliare.

Activitatea educațională va fi centrată pe student, modularizată și flexibilă, adaptată la cerințele pieței muncii și ale mediului socio-economic. Programele și modulele vor fi compatibile atât pe plan național cât și european. Studenții vor fi informați asupra obiectivelor programelor educaționale, asupra extensiilor posibile, cu module disponibile în cadrul universității, asupra programelor similare existente în alte Universități din țară și pe plan european sau în zona Marii Negre.

Activitatea educațională va fi orientată către formarea de deprinderi și orientarea studenților pentru autoinstruire, lucrul în bibliotecă și cu mijloacele moderne de educație bazate pe tehnologie informatică și comunicare.

În programele de licență și masteratele profesionale se vor include și obiective legate de formare de deprinderi de cercetare științifică prin activități de laborator sau documentare de tipul învățare prin cercetare sau învățare prin descoperire.

Activitățile de educație vor reprezenta 60 % din veniturile universității.

Rezultatele activității de educație vor fi evaluate prin gradul de satisfacție al studenților, absolvenților și al angajatorilor, numărul de studenți participanți la programe de mobilități ERASMUS, numărul de absolvenți încadrați în domeniul de specializare și numărul de absolvenți care urmează programe de masterat și doctorat, precum și numărul de studenți străini.

Activitatea de cercetare științifică reprezintă cea de-a doua activitate fundamentală a Universității și se derulează la nivel de catedre, centre și institute de cercetare. Activitățile din acest domeniu sunt monitorizate și coordonate de Departamentul de Cercetare Științifică al Universității, finanțarea lor realizându-se din fondurile proprii ale entităților menționate, din granturi și contracte de cercetare. Pentru programe complexe cu caracter strategic pentru universitate se pot aloca fonduri din bugetul central al Universității.

În programele de tip masterat de cercetare și doctorat, activitatea de cercetare științifică reprezintă activitatea fundamentală.

Activitățile de cercetare științifică vor reprezenta 30 % din veniturile universității.

Rezultatele activității de cercetare științifică vor fi evaluate pe baza satisfacției beneficiarilor, numărului de publicații în jurnale cotate ISI, numărului de brevete de invenție, numărului de teze de disertație pentru masterat și doctorat, numărului de granturi câștigate, prin participarea la proiecte europene și internaționale și volumul de fonduri atrase.

Activitatea de cercetare științifică reprezintă criteriul principal de evaluare a activității conferențiarilor și profesorilor universitari, iar la nivel instituțional al entităților de cercetare menționate.

Serviciile de instruire prin cursuri certificate și cursuri de pregătire continuă, cursuri la distanță, de cercetare științifică aplicativă (la solicitarea întreprinderilor sau instituțiilor beneficiare), de expertizare, consultanță și servicii auxiliare reprezintă o componentă importantă a activității personalului Universității, atât în vederea promovării imaginii Universității cât și în vederea atragerii de venituri suplimentare.

Aceste activități se evaluează pe baza satisfacției beneficiarilor și a standardului impus de Universitate. Activitățile auxiliare reprezintă 10 % din veniturile anuale ale Universității. Pentru activități cu potențial de piață, Universitatea poate înființa întreprinderi (*spin-off*), în condițiile legislației în vigoare.

În vederea îndeplinirii misiunii sale de integrare în EHEA și ERA, Universitatea “Ovidius” va promova valorile europene fundamentale sintetizate în următoarele aspecte generice:

- Secole de istorie și tradiție
- Diversitate culturală
- Dezvoltare durabilă
- Cooperare și sinergie
- *Networking*

Cultura instituțională și *brand*-ul Universității “Ovidius” sunt clădite pe următoarele valori:

- Pasiune pentru activitatea desfășurată
- Curaj în abordarea problemelor
- Creativitate și inovare
- Spirit antreprenorial

Valorile menționate sunt cele la care se raportează întreaga activitate a Universității. Cadrele didactice și personalul universității au obligația de a-și însuși aceste valori și de a le promova în activitatea lor, în formarea studenților și în raporturile cu terțe persoane atunci când reprezintă Universitatea, contribuind în acest fel consolidarea culturii organizaționale și promovarea *brand*-ului Universității “Ovidius”.

Pentru implementarea valorilor culturii organizaționale ale Universității vor fi derulate activități extra-curriculare pentru studenți și se vor organiza cluburi și organizații *Alumni*.

3. Strategia Universității în domeniul calității

Misiunea în domeniul calității pentru perioada 2005 – 2008

Universitatea „Ovidius” va milita pe plan național pentru structurarea unui cadru legislativ care să permită ca, până în 2008, să se realizeze implementarea unui sistem funcțional și certificat pe plan național și internațional în cadrul EUA.

Obiectivele strategice în domeniul calității pentru perioada 2005 – 2008

Obiective minimale până la conturarea cadrului legislativ:

- Continuarea promovării culturii *pro calitate*;
- Dezvoltarea unui nucleu de competență care să poată servi ca suport în etapa următoare;
- Continuarea implicării în activitățile legate de calitate în cadrul BSUN și EUA pentru a obține continuarea transferului de cunoștințe.

Obiective în condițiile definitivării cadrului legislativ:

- Evaluarea tuturor specializărilor din Universitate după sistemul autoevaluare și *peer review*;
- Definitivarea documentației și a procedurilor;
- Evaluarea instituțională la nivelul facultăților;
- Evaluarea instituțională la nivel de universitate;

- Testarea sistemului ABET (*Accreditation Board for Engineering and Technology*) pentru facultățile tehnice.

4. Indicatorii de performanță ai Universității pentru autoevaluarea internă a calității

Indicatorii de performanță derivă din obiectivele strategice ale organizației și se structurează pe următoarele nivele ierarhice:

- Indicatori pentru autoevaluarea instituțională la nivelul Universității
- Indicatori pentru autoevaluarea instituțională la nivelul Facultăților
- Indicatori pentru autoevaluarea instituțională la nivelul catedrelor, departamentelor, centrelor de cercetare și institutelor de cercetare
- Indicatori pentru autoevaluarea programelor academice
- Indicatori pentru autoevaluarea contractelor de cercetare
- Indicatori pentru autoevaluarea contractelor de prestări servicii
- Indicatori pentru autoevaluarea serviciilor administrative și auxiliare
- Indicatori pentru autoevaluarea personalului didactic: profesori universitari cu îndrumare de doctorat, profesori universitari fără îndrumare de doctorat, profesori consultanți și conferențieri universitari
- Indicatori pentru autoevaluarea personalului didactic: șefi de lucrări și lectori, asistenți universitari, preparatori
- Indicatori pentru autoevaluarea personalului de cercetare: cercetători, doctoranzi și studenți de masterat (cu frecvență)
- Indicatori pentru autoevaluarea personalului încadrat în servicii administrative și auxiliare

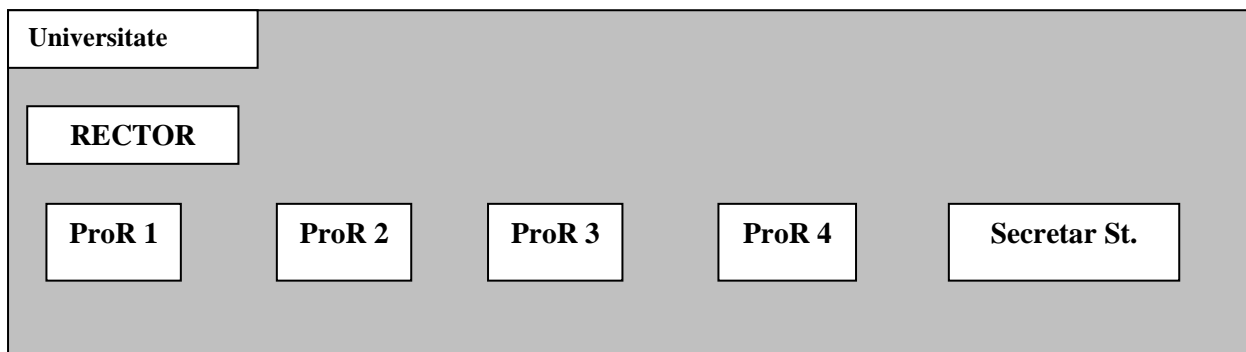
Indicatorii sus menționați se vor stabili de către Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității, pe baza propunerilor individuale și colective ale personalului din cadrul Universității și se vor aproba de către Senatul Universității până la încheierea anului universitar 2004 – 2005. Acești indicatori vor fi corelați cu criteriile de promovare, de ierarhizare a salariilor, statutul personalului didactic și legislația în vigoare.

5. Organizarea sistemului de asigurare a calității

Asigurarea calității în Universitatea “Ovidius” este fundamentată pe următoarele componente :

- Structurarea procesuală a programelor academice și de cercetare – definirea obiectivelor, stabilirea modului de evaluare a atingerii obiectivelor, definirea condițiilor de admitere și a modului de evaluare a acestor condiții, definirea unui plan de învățământ modularizat și flexibil care să conducă la atingerea obiectivelor, stabilirea cerințelor pentru personalul didactic și a modului de evaluare a acestuia, stabilirea cerințelor pentru infrastructura și facilități de predare (săli de clasă, laboratoare, tehnică de predare, achiziții în bibliotecă) și stabilirea unor referențiale, standarde și proceduri pentru fiecare activitate în parte ;
- Îmbunătățirea continuă a activităților – planificarea inițială a fiecărei activități, derularea activității în conformitate cu planul, evaluarea rezultatelor, standardizarea rezultatelor pozitive și stabilirea unui plan de remediere a neconformităților.

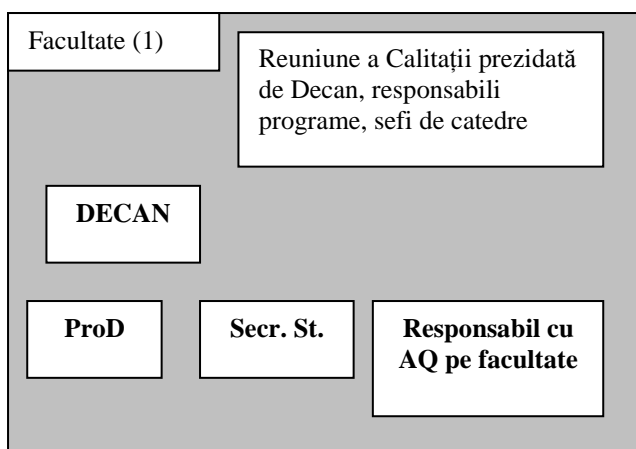
Îmbunătățirea continuă se regăsește în fiecare element al procesului astfel încât cele două componente sunt indisolubil legate. Structura organizatorică a sistemului de asigurare a calității este prezentată în figura 1.

Comisia pt. Ev. si Asig. Calității
 Prezidata de Rector, 7 - 9 membri

BIROU A.Q.

- Responsabil
- Resp. baza de date
- Referent -Auditor intern

Facultăți = 17
Departamente = 2

Sef Catedră

R.A.Q. - Responsabil cu Asigurarea Calității pe Catedră

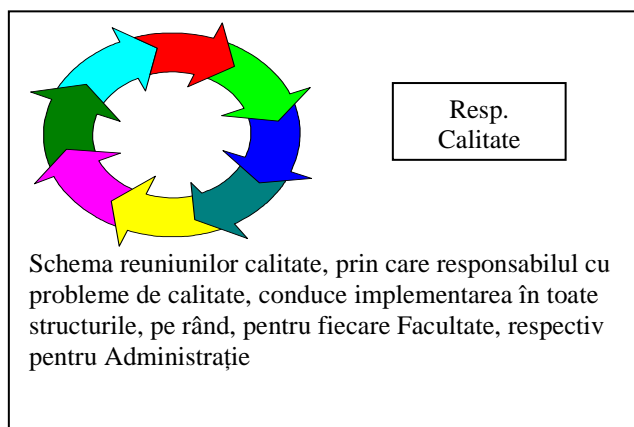

Figura 1. Schema organizatorică a sistemului de asigurare a calității

6. Definirea responsabilităților în domeniul asigurării calității

La nivelul universității, asigurarea calității este principala responsabilitate a rectorului. Acesta prezidează Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității care urmărește implementarea planului de asigurare a calității aprobat de Senat.

Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității propune Senatului strategia și planul de asigurare a calității și urmărește implementarea acestuia, monitorizează activitatea în universitate și semnalează toate problemele care apar în sistem din perspectiva asigurării calității.

La nivelul facultății, asigurarea calității este responsabilitatea decanului care lucrează cu responsabilii pentru fiecare program academic.

Decanul poartă întreaga răspundere pentru asigurarea calității programelor academice, pentru alocarea sălilor de curs, seminar și dotarea acestora, pentru achiziția necesarului de volume în bibliotecă, de tehnica de predare, pentru desfășurarea activității practice, pentru evaluarea examenelor de licență, de disertație, și de admitere și pentru evaluarea instituțională a facultății.

Șeful de catedră este responsabil de evaluarea cadrelor didactice, de dotarea laboratoarelor, de evaluarea activității de cercetare științifică și de evaluarea instituțională a catedrei.

Decanul, șeful de catedră și responsabilul cu asigurarea calității vor urmări ca promovările, respectiv evaluările cadrelor didactice să se facă cu obiectivitate, respectând cerințele unui învățământ universitar de calitate, într-un sistem tridimensional de repere: competență-aptitudini-atitudini

Cadrul didactic este responsabil pentru calitatea actului de predare și a activităților desfășurate cu studenții dar și solidar responsabil pentru calitatea programului academic la care participă.

Personalul auxiliar și administrativ este solidar responsabil pentru calitatea programelor academice derulate în universitate și de satisfacția studenților pentru serviciile oferite.

7. Implicarea studenților în procesul de asigurare a calității

Implicarea studenților în activitatea educațională se realizează atât din perspectiva de beneficiar cât și din perspectiva de partener la actul didactic.

În acest sens, studenții primesc o instruire primară la începutul activității cu privire la obiectivele programului, aspectele asupra cărora să acorde prioritate, posibilitățile de extensie și responsabilitățile ce le revin.

La sfârșit de semestru și de an universitar se programează ședințe de evaluare și îndrumare. Pe toată perioada derulării programelor, responsabilii de program țin legătura cu studenții prin reprezentanții acestora.

La sfârșitul fiecărei activități (laborator, seminar, curs) studenții primesc fișe de evaluare care sunt apoi colectate și depuse pentru prelucrare la Biroul de asigurare a calității

Periodic se organizează reuniuni ale grupurilor de lucru implicate în asigurarea calității, evaluându-se neajunsurile și identificându-se mijloace de îmbunătățire a calității.

Pentru orice problemă legată de calitatea activității educaționale studenții se pot adresa direct decanului facultății sau rectorului universității, care au obligația de a le răspunde în termen de 5 zile lucrătoare.

8. Planul de implementare a sistemului de asigurare a calității

UOC are o poziție de pionierat în acest domeniu în rândul universităților românești, aprobând încă din 1999 o strategie de implementare și asigurare a calității (AC). În această perioadă, mai multe universități din țară au parcurs deja evaluarea externă la nivel instituțional, atât pe baza sistemelor europene de evaluare a calității, cât și pe baza standardelor ISO 9000. În contextul actual al concurenței în domeniul învățământului superior, continuarea activității și definitivarea sistemului de asigurarea calității devine un obiectiv fundamental pentru dezvoltarea ulterioară a Universității.

Principalele argumente în vederea continuării procesului de implementare:

- Existența unui număr de cadre didactice care au fost instruite în perioada 2002 – 2003, astfel încât la nivelul majorității facultăților există un nucleu de competență în domeniul asigurării calității;
- Existența unei experiențe în definirea și exercitarea funcției de responsabil cu asigurarea calității la nivelul facultăților;
- Un număr de documente de evaluare au fost deja concepute;
- Două specializări au parcurs deja ciclul de evaluare internă, iar o specializare a parcurs ciclul de evaluare externă (*peer review*);

Principalele piedici:

- Inexistența unui cadru legislativ coerent în vederea stabilirii și exercitării autorității și responsabilității în domeniul calității;
- Inexistența unui cadru legislativ care să rezolve problema conflictului de interese (salariați ai UOC se află în situație de conflict de interese ceea ce denaturează procesul de asigurare a calității);
- Insuficiența fondurilor;
- O piață amorfă și cu numeroase dezechilibre.

Obiectiv: La finele anului Universitar 2006 – 2007, UOC să aibă un sistem de asigurare a calității implementat astfel încât Universitatea să fie pregătită pentru certificare națională și europeană.

Măsuri propuse:

1. La nivel de Universitate problema calității este principala responsabilitate a rectorului. În subordinea directă a rectorului se va înființa biroul de asigurare a calității. Acest birou se va compune din responsabil și doi specialiști, va avea buget propriu constituit din fondul central al UOC și va răspunde de activitățile tehnice în domeniul asigurării calității. În termen de 2 săptămâni responsabilul va fi nominalizat cu aprobarea Senatului, iar în 4 săptămâni, departamentul va începe să funcționeze.
2. La nivel de Facultate, problema calității este principala responsabilitate a decanului. La nivelul fiecărei Facultăți decanul va nominaliza până la finele actualului an universitar (septembrie 2005) cu aprobarea Consiliului facultății, o persoană cu experiență, desemnată special, care va primi responsabilități în domeniul asigurării calității, cât și responsabili în cadrul fiecărei specializări/catedre din subordine

3. Prima activitate în sensul implementării sistemului de asigurare a calității o va constitui analiza de puncte tari și puncte slabe la nivel de catedre, respectiv facultăți care să fundamenteze conceperea planurilor de implementare pentru fiecare facultate în parte – termen 30.09.2005.
4. În semestrul I al anului universitar următor 2005 – 2006:
 - a. La fiecare facultate se va efectua evaluarea internă și externă pentru o specializare și vor fi definite procedurile atât pe principala funcție de sistem (activitatea didactică) cât și pe celelalte funcții de sistem;
 - b. La nivel de Universitate se va redacta un buletin lunar adresat tuturor cadrelor didactice și studenților și se vor organiza trei puncte de informare;
 - c. La nivel de facultate se vor organiza puncte de informare și întâlniri cu studenții și cadrele didactice în vederea sensibilizării asupra lucrului în sistem de asigurare a calității;
 - d. Se va realiza procedurarea activității la un cămin studentesc și se va realiza un audit intern;
 - e. Se va realiza procedurarea activității la un serviciu funcțional și se va realiza un audit intern.
5. În semestrul II 2005 – 2006:
 - a. La fiecare facultate va exista o specializare care să lucreze în sistem de asigurare a calității;
 - b. La fiecare facultate se va întocmi un manual al calității;
 - c. Pentru toate specializările acreditate se vor întocmi dosare de autoevaluare;
 - d. Se va procedura activitatea și vor fi audiate toate căminele, cantina și biblioteca;
 - e. Vor fi procedurate activitățile pe fiecare serviciu funcțional și vor fi auditate.
6. În anul universitar 2006 – 2007 se va întocmi manualul de asigurare a calității la nivel de Universitate și sistemul AC pe universitate va deveni funcțional.

9. Dispoziții Finale

Documentul poate fi descărcat în forma electronică de la adresa <http://www.univ-ovidius.ro/calitate>
Toate observațiile, amendamentele, propunerile și completările se vor transmite pe adresa de email : emamut@univ-ovidius.ro sau fax :0241 614 983.